

Komunikat prasowy

Luksemburg, 9 grudnia 2020 r.

Kryzys związany z pandemią COVID-19 może doprowadzić do pogłębienia rozbieżności gospodarczych między państwami UE

Środki, które UE i państwa członkowskie wdrożyły na początkowym etapie pandemii COVID-19, by ograniczyć jej konsekwencje gospodarcze, pozwoliły ochronić miejsca pracy i przedsiębiorstwa – stwierdzono w nowo opublikowanym przeglądzie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Kontrolerzy Trybunału zwracają jednak uwagę, że niejednakowy wpływ pandemii na poszczególne państwa członkowskie i zróżnicowane zdolności tych państw do wspierania gospodarek krajowych mogą doprowadzić do pogłębienia rozbieżności gospodarczych między nimi. Kontrolerzy postrzegają również zaproponowaną obecnie finansową odpowiedź UE na trwający kryzys jako okazję do przyspieszenia realizacji priorytetów unijnych i zastanowienia się nad możliwością wprowadzenia trwałych usprawnień w zakresie koordynacji gospodarczej między państwami członkowskimi. Jednocześnie odnotowują zagrożenia i wyzwania związane z wdrażaniem i koordynacją przyjmowanych środków.

W reakcji na wstrząs gospodarczy wywołany przez pandemię COVID-19 państwa członkowskie wdrożyły wiele zróżnicowanych środków polityki fiskalnej w celu wsparcia gospodarek krajowych. Zgodnie ze stanem na lipiec 2020 r. wartość ogółu 1 250 wdrożonych środków wyniosła w przybliżeniu 3,5 bln euro, a zatem 27% produktu krajowego brutto UE-27. Dzięki programom utrzymania miejsc pracy i wsparciu płynnościowemu, które stanowią większość przyjmowanych środków, udało się do tej pory w dużym stopniu ograniczyć masowe zwolnienia pracowników. Te krajowe środki polityki fiskalnej doprowadzają jednak do istotnego zwiększenia deficytów budżetowych oraz poziomów długu publicznego. Poza tym zakres i rodzaje przyjętych środków zależą od względnej zamożności danego państwa członkowskiego, a nie od tego, w jakim stopniu odczuło ono skutki kryzysu. Kontrolerzy ostrzegają ponadto, że może dojść do pogłębienia rozbieżności gospodarczych i zakłócenia równych warunków działania między państwami członkowskimi.

– Środki wdrożone przez państwa członkowskie w odpowiedzi na kryzys pozwoliły zachować miejsca pracy i ochronić przedsiębiorstwa, ale spowodowały nieuchronny wzrost deficytów budżetowych. Zdaniem Trybunału sytuacja ta może utrudnić konwergencję gospodarczą w nadchodzących latach – powiedziała Ildikó Gáll-Pelcz, członkini Trybunału odpowiedzialna za ten

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie przeglądu opracowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst dokumentu dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

przeгляд. – Sprawujący rządy w UE będą musieli zmierzyć się z wyzwaniem, jak powrócić do obecnych przepisów lub przyjąć nowe reguły tak, aby nie zahamowało to odbudowy gospodarek po zakończeniu pandemii ani nie wpłynęło negatywnie na zdolność do obsługi długu.

UE szybko zareagowała na zaistniałą sytuację, wdrażając elastyczną koordynację gospodarczą. Dzięki temu państwa członkowskie były w stanie złagodzić skutki narastającego kryzysu gospodarczego z wykorzystaniem bodźców fiskalnych, tymczasowej pomocy państwa i zawieszenia pułapów budżetowych (tzw. klauzuli wyjścia). Ponadto UE uruchomiła dostępne fundusze i stworzyła nowe zabezpieczenia dla przedsiębiorstw, rządów i pracowników. W okresie do końca sierpnia 2020 r. nie wypłacono jednak żadnych istotnych kwot.

W lipcu 2020 r. Rada Europejska osiągnęła porozumienie w sprawie instrumentu Next Generation EU o wartości 750 mld euro, który ma wesprzeć odbudowę zrównoważonej i odpornej gospodarki. W połączeniu z kolejnym siedmioletnim budżetem UE łączna wartość unijnego wsparcia finansowego sięgnie zatem 1,8 bln euro. Kontrolerzy ostrzegają jednak, że nie ma gwarancji, iż zastosowane środki będą sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi i większą konwergencją między państwami członkowskimi. Skuteczność wsparcia będzie zależała w dużej mierze od tego, na ile będzie ono ukierunkowane na łagodzenie faktycznych skutków kryzysu oraz na ile pozwoli zwiększyć zdolności państw członkowskich do wspierania gospodarek krajowych i odpowiedniego wdrażania nowo przyjętych środków.

Informacje ogólne

Przewiduje się, że PKB UE-27 skurczy się w 2020 r. o 7,4 % i w 2021 r. może nie powrócić do poziomu sprzed kryzysu, co wiąże się z ryzykiem znacznego zwiększenia liczby upadłości i redukcji zatrudnienia. W 2020 r. najprawdopodobniej niemal żadne z 27 państw członkowskich UE nie zdoła zachować zgodności z unijnym progiem deficytu w wysokości 3% PKB.

Przeгляд Trybunału nr 6/2020 pt. „Zagrożenia, wyzwania i szanse związane z gospodarczą odpowiedzialnością UE na kryzys wywołany przez pandemię COVID-19” został dzisiaj udostępniony na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu w języku angielskim. Pozostałe wersje językowe zostaną opublikowane wkrótce. Na styczeń 2021 r. Trybunał planuje z kolei publikację przeгляdu dotyczącego działań UE w zakresie zdrowia publicznego podjętych w reakcji na kryzys. Decyzję o opracowaniu obu tych przeглядów podjęto wiosną 2020 r. na krótko po wybuchu pandemii.

Kontakt dla prasy Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu, tel. kom.: (+352) 621552224